АНАЛИЗ

на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Братя Даскалови

I. Въведение

Законът за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ определя образованието като национален приоритет, който се гарантира чрез прилагането на основополагащи принципи:

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

1. Законови основания за разработване на анализа

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в община Братя Даскалови е разработен в съответствие с изискванията на ЗПУО, влязъл в сила на 01.08.2016г., във връзка чл.196, ал.1, според който областният управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община, на територията на областта.

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата – обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и бъде в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Анализът ще допринесе за установяване на реалните потребности и подобряване качеството на образование както и на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Братя Даскалови.

2. Цел и обхват на документа

Основна цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне нуждите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват, планиране и осигуряване на качествени образователни услуги: в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик; чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията; чрез осигуряване на подкрепа най-близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик; повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици, живеещи на територията на община Братя Даскалови.

След обстойното проучване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, която институциите (детските градини, училищата, социални услуги за деца и лица) в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Братя Даскалови осигуряват, бяха определени следните приоритети в дейностите за подкрепа за личностно развитие:

•регистрирани са потребности от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със специални образователни потребности, с изявени дарби, в риск от социално изключване;

•има недостиг на квалифицирани кадри за работа с деца със СОП и с изявени дарби;
•подкрепата за личностно развитие трябва да отговоря на новите предизвикателства и да предлага нова визия за развитие пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване, акцентът трябва да падне върху индивидуалността на детето;
•на територията на община Братя Даскалови не съществува Център за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, както и център за ресурсно подпомагане, при установяване на потребност от такава подкрепа.
•необходимо е да се прилагат активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху децата и учениците;
•дейностите за подкрепа на личностното развитие подлежат на оптимизация в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и налагат координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на централно и местно ниво.

3. Методика и участници в процеса на разработване на анализа

В съответствие с чл.174, ал.1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в СПУО трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа участват представители на всички заинтересовани страни от общината:

•Общинска администрация;

•училища;

•детски градини;

•ОЗД;

• Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни лица.

II. Актуално състояние и предизвикателства

1. Демографска картина и тенденции

Население към 31.12.2015 г. (*в регистрите на служба ГРАО*)

Население на общината	**Постоянен адрес**	**Настоящ адрес**
1.1. Население на общината (общо)	7186	8877
1.2. Момчета до 19 г.	750	772
1.3. Момичета до 19 г.	748	747

Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2015 г. (*в регистрите на служба ГРАО*)

2. Общ брой деца	1418

2.1. Деца от 0 до 7 г. включително	587
2.2. Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	512
2.3. Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	319

Демографското състояние на община Братя Даскалови следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. Възрастовата структура е силно влошена – намалява броя на жените в детеродна възраст, а възпроизводството е с отрицателен естествен прираст. Наблюдава се интензивна миграция, насочена предимно към големите икономически центрове на страната и чужбина. Тенденцията е напускане на общината предимно от млади хора в активна работоспособна и репродуктивна възраст.
Подобряването на икономическото развитие в общината би довело до частично решаване на проблемите. Необходима е целенасочена държавна политика за развитието на селата и малките градове, в противен случай тенденцията към депопулация ще продължи.
На територията на общината функционират 6 основни училища и 4 детски градини с три прилежащи към тях филиали. До всички средищни училища и детски градини е осигурен безплатен транспорт за учители, деца и ученици. Отрицателната демографска статистика обаче води до съществуването на паралелки/групи с минимален и под минималния брой деца/ученици.

2. Състояние на образователната система в общината

а/ детски градини

№	Населено място	ДГ	Брой деца						Брой персонал		
			1-2 г.		2-3 г.		Общ брой деца	От тях общ брой деца със СОП	Педагогически		Непедагогически
			Общо	От тях със СОП	Общо	От тях със СОП			Мед. сестри	Други По чл. 211, ал.2 от ЗПУО	
1	с.Оризово	ДГ „Детелина”	2015-2016-1	0	2015-11 2016-	0	13 12	0	1	0	11

					11						
2	с.Гранит	„Никола Йонков Вапцаров”	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	с.Черна гора	„Буратино“ 2015/2016 г	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	с.Черна гора	„Буратино“ 2016/2017 г	0	0	1	0	1	0	0	0	4
4	с.Партизанин	ДГ „Боряна” 15/16	0	0	2	0	2	0	1	6	6
	с.Партизанин	ДГ „Боряна” 16/17	0	0	8	0	8	0	2	6	6

№	Населено място	ДГ	Брой деца						Брой персонал		
			3-4 г.		5-7 г.		Общ брой деца	От тях общ брой деца със СОП	Педагогически		Непедагогически
			Общо	От тях със СОП	Общо	От тях със СОП			Мед. сестри	Други По чл. 211, ал.2 от ЗПУО	
	Оризово	ДГ „Детелина”	2015-33	0	2015-47	0	2015-80	0	Педаг. спец.	0	11

			2016-38		2016-43		2016-81		9		
	с.Гранит учебна 2015/2016 година	„Никола Йонков Вапцаров”	11	0	19	0	30	0	1	2 броя по чл.211, ал.1 от ЗПУО	3
	с.Гранит учебна 2016/2017 година	„Никола Йонков Вапцаров”	8	0	18	0	26	0	1	2 броя по чл.211, ал.1 от ЗПУО	3
1	С.Черна гора	„Буратино“ 2015/2016 г	21	0	26	0	47	0	0	0	4
2	С.Черна гора	„Буратино“ 2016/2017 г	22	0	31	0	53	0	0	0	4
	с.Партизанин	ДГ”Боряна” 2015/2016 г	19	0	21	0	40	0	1		6
	с.Партизанин	ДГ”Боряна” 2016/2017 г	19	0	20	0	39	0	2		6

б/училища:

№	Населено място	Училища	Финансиране /държавно, общинско, частно/	Брой ученици										Брой персонал						
				Дневна форма на обучение	Вечерна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Индивидуална форма на обучение	Самостоятелна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение	Комбинирана форма на обучение	Обучение чрез работа	Общо	със СОП	Педагогически специалисти			Непедагогически специалисти		Общо	
														Учители	Заети щатове	в т.ч. другите чл.211ал.2 от ЗПУО	Персонал	Заети щатове	Персонал	Заети щатове
1	Оризово 15/16	ОУ „Хр.Ботев“	общинско	137	0	0	0	0	0	0	0	137	0	16	16	0	5	5	21	21
	Оризово 16/17	ОУ „Хр.Ботев“	общинско	137	0	0	0	0	0	0	0	137	0	15	15	0	5	5	20	20
	с.Мирово	ОУ „Д-р Петър	общинско	32	0	0	0	0	0	0	0	32	0	7	7	0	2	2	9	9

2	15/16	Берон“																		
	с.Мирово 16/17	ОУ „Д-р Петър Берон“	общинско	40	0	0	0	0	0	0	0	40	0	7	7	0	2	2	9	9
3	с.Партизани н 15/16	ОУ“Г.С.Раковски “	общинско	57	0	0	0	0	0	0	0	57	0	7	7	0	3	2,5	10	9,5
3	с.Партизани н 16/17	ОУ“Г.С.Раковски “	общинско	48	0	0	0	0	0	0	0	48	0	7	7	0	3	2,5	10	9,5
4	Черна гора	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	общинско	155 156	0	0	0	0	0	0	0	155 156	3 2	15 15	15 15	0	6 6	6 6	21 21	21 21
5	Братя Даскалови 15/16	СУ „Хр.Ботев“	общинско	54	0	0	0	0	0	0	0	54	0	11	11	0	3	3	14	14
	Братя Даскалови 16/17	СУ „Хр.Ботев“	общинско	52	0	0	0	0	0	0	0	52	0	9	9	0	2	2	11	11
6	Гранит 15/ 16	ОУ „П. К. Яворов“	общинско	50	0	0	0	0	0	0	0	50	1	6	6	0	1	1	8	8
	Гранит 16/17	ОУ „П. К. Яворов“	общинско	51	0	0	0	0	0	0	0	51	1	6	6	0	1	1	8	8

в/ справка за учениците по класове – на територията на община Братя Даскалови

Община	I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	IX кл.	X кл.	XI кл.	XII кл.	Общо
Братя Даскалови 15/16	54	55	66	56	69	65	45	66					476
Братя Даскалови 16/17	49	39	51	63	49	57	52	37					397
	103	94	117	119	118	122	97	103					

3. Брой ученици с изявени дарби, в областта на наука, спорт и изкуство. Деца, класирани в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания:

№	Населено място	Институция	Брой деца/ученици, класирани в олимпиади, състезания и конкурси
1	с.Черна гора	ОУ“ Св.св.Кирил и Методий“	5

4. Брой деца и ученици в риск

а/ Брой деца и ученици в риск от отпадане от училище по данни на директори на учебни заведения:

№	Населено място	Институция	Брой деца и ученици в риск от отпадане от училище
15/16	Оризово	ОУ „Христо Ботев“	6
16/17	Оризово	ОУ „Христо Ботев“	3
15/16 16/17	с. Черна гора	ОУ“ Св.св.Кирил и Методий“	9 17

б/ Брой деца и ученици в риск /по справка от ОЗД/:

№	Деца/ученици в риск	Брой	Общо
1.	Изоставени на ниво родилен дом	0	0
2.	Настанени в ДДЛРГ	0	0
3.	Настанени в друго заведение	0	0
4.	Настанени при близки и роднини	4	4
5.	Ползващи услуга приемна грижа	2	2
6.	Осиновени деца	2	2
7.	Жертви на насилие	0	0
8.	Деца с увреждания	28	28

9.	**Извършили насилие**	**0**	**0**
10.	**Деца/ученици в многодетни семейства**	**198**	**198**
11.	**Случаи на работа по превенция на изоставянето**	**34**	**34**
12.	**Деца на самотни родители**	**74**	**74**
13.	**Деца сираци**	**1**	**1**

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Братя Даскалови се осъществяват от **Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.** МК оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви, извършва дейности по ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния, както и превантивна работа с родителите.

в/ Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП):

№	Населено място	Институция	Брой деца/ученици със СОП
1	с. Гранит	ОУ „П. К. Яворов“	1
2	с.Черна гора	ОУ „ Св. св. Кирил и Методий“	2

Община	Детска градина/ училище	Брой деца/ ученици	Брой деца/ ученици общо/	Ученици със СОП, подпомагани от РЦПППО – Стара Загора на територията на общината
Братя Даскалови	с. Гранит ОУ"П.К.Яворов	51		1
	с. Черна гора ОУ"Св. Св. Кирил и Методий"	156		2

По данни на директорите на училищата броят на децата със СОП е по-голям от регистрирания тук. Проблемът е, че родителите по свои съображения не искат да признаят, че детето им се нуждае от подкрепа и не дават съгласие за обследване от професионални екипи и установяване на необходимостта от вида подкрепа. Въпреки това учителите отделят особено внимание на децата, които срещат затруднения в образователния процес.

г/ видове учебни заведения, в които се осигурява ресурсно подпомагане от РЦПППО – Стара Загора на територията на община Братя Даскалови

Община	ДГ	НУ	ОУ	СУ	ПГ	ВУИ	Спортно училище	Общо учебни заведения
Братя Даскалови	не	не	„Св. Св. Кирил и Методий" – с.	не	не	не	не	2

			Черна гора „П.К.Яворов” – с. Гранит					

д/ данни по видове увреждания

Умствена изостаналост			Обучителни трудности	Физически увреждания, ДЦП	Синдром на Даун с ЛУИ	Хидроцефалия	Соматични заболявания	Сензорни увреждания		Психични разстройства в детска и юношеска възраст	Генерализирано разстройство на развитието	Хиперкинетични разстройства	Нарушение на активността	Епилепсия	Общо
ЛУИ	УУИ	ТУИ						Слухови увреждания	Зрителни увреждания						
2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

5. Анализ и изводи за актуалното състояние, проблеми и решения пред общата подкрепа за личностно развитие. Визия за подобряване на подкрепата.

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. В резултат от наблюденията си учителят организира преподаването съобразно потребностите и силните страни на децата и учениците. Успява аргументирано и навреме да посрещне със своето преподаване първите признаци на затруднения в

ученето на всяко дете, както и да отдели допълнително внимание на децата, които се развиват в конкретна област на знанието, спорта или изкуствата, така че те да разгърнат своя потенциал.

Общата подкрепа включва и всички допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистиране и прочие, които се изпълняват от помагащи и допълнителни специалисти в детската градина и в училището и от неспециализирания персонал.

В хода на изготвяне на Анализа по смисъла на чл.178, ал.1 от ЗПУО стана ясно, че учителите използват активно в своята работа различните видове форми на обща подкрепа за личностно развитие:

• екипна работа между учителите – основно организационно средство за интелектуално, емоционално, социално, морално и физическо развитие на децата;

• допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона – осигуряване условия за допълнително обучение на учениците съобразно индивидуалните им интереси и потребности с цел развиване на способностите им, инициативността и предприемчивостта им; често се осъществява благодарение на одобрени проекти към МОН;

• допълнителни модули за деца, които не владеят български език – поради наличието на деца билингви основен приоритет в работата на педагозите е осигуряването на допълнително обучение за усвояването на българския книжовен език с цел подпомагане на образователната интеграция (Глава втора от ЗПУО);

• консултации по учебни предмети;

• занимания по интереси – осигурени са допълнителни дейности в детските градини и училища

• поощряване с морални и материални награди – при постигнати добри постижения в обучението, в заниманията по интереси и за участие в конкурси и състезания;
• дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – провеждат се тренинги с родители, ролеви игри с децата за разпознаване и овладяване на различните емоции, усвояване на определен модел на поведение и др.;
• ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – осигуряване на консултации и допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО.

6. Анализ и изводи за актуалното състояние, проблеми и решения пред допълнителната подкрепа за личностно развитие.Визия за подобряване на подкрепата.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие съгласно чл.187, ал.1 включва:
1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

На територията на община Братя Даскалови няма ЦОП. Като цяло достъпа до социални услуги в тази насока е ограничен. Към момента нямаме деца с физически увреждания, както и с проблеми на зрението и слуха. Работи се с ученици по конкретни случаи. Осъществява се ресурсно подпомагане.

8. Работа по проекти като част от общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците –описват се проекти, по които се работи или са приключени в рамките на 2015, 2016 и до 2018 г. включително.

Проект BG05M2OP001-2.004-0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности **(Твоят час)“** – фаза 1, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Проект BG051PO001-4.2.05-0001 „Училище за себеутвърждаване и подготовка към европейски хоризонти” **/УСПЕХ/** по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
През учебната 2015-2016 година детски градини бяха включени в проект **„Готови за училище“**. По проекта се покриваха такси за детска градина за семейства от уязвими общности с деца от 3 до 6-годишна възраст, с цел увеличаване на записването и посещаемостта на децата в детските градини,

подобряване на познавателните и социални умения, повишаване на тяхната училищна готовност, което да доведе до увеличаване шансовете им за по-добро образование.

„Училищен плод“ – основната цел, която е заложена в прилагането на схема „Училищен плод”, е грижата за здравето на децата, а именно да се увеличи делът на плодовете и зеленчуците в храненето на децата, особено във възрастта, когато се оформят хранителните им навици.
„Училищно мляко“ – схемата се прилага с цел да се насърчат здравословни хранителни навици още в най-ранна възраст.

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Достъпна архитектурна среда

Училище	Населено място	Достъпна архитектурна среда								
		Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформ	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформ			
ОУ „П. К. Яворов“	с. Гранит	не	не	не	да	не	не	не	не	не
ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	с. Черна гора	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Христо Ботев“	Оризово	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ“Г.С.Раковски“	с.Партизанин	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с.Мирово	не	не	не	не	не не		не	не	не
СУ „Христо Ботев“	Братя Даскалови	не	не	не	не	не	не	не	не	не

Данни за материалната среда

Училище/ДГ	Населено място	Спортна база			Библиотечно-информационно обезпечаване	Компютърни кабинети	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
ОУ „П. К. Яворов	с. Гранит	не	да	да	да	да	не	не	не	не
ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	с.Черна гора	да	не	да	не	да	да	не	не	
ОУ „Христо Ботев“	Оризово	да	да	да	частично	да	Да	не	Да – от Опълчене ц	
ОУ“Г.С.Раковски“	с.Партизанин	не	да	да	да	да	да	не	да	
ОУ „Д-р Петър Берон“	с.Мирово	не	да	да	да	Да-2	не	не	Няма пътуващи	
СУ „Христо Ботев“	Братя Даскалови	да	да	да	частично	да	Да	не	Да	

Бюджет /детски и учебни заведения /:

Финансови средства за последната бюджетна година (2016): сума или процент

- от държавния бюджет - 1564939 лв.
- от общинския бюджет - 312874 лв.
- от проекти - 6698 лв.
- друго.....

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие:

Като цяло материалната среда е добра. Своевременно се извършват ремонтни дейности там, където е необходимо, с цел подобряване условията в учебните заведения. Някои от детските градини се нуждаят от обновяване на уредите по детските площадки.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

По финансови съображения се действа по приоритети. Участието в проекти е добра възможност за подобряване на материалната среда. Напр. детските ни градини участват в проект „Готови за успех", което спомогна за по-добро техническо оборудване, както и обогати дидактическите материали.

IV. SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
•разкриване и развиване талантите и възможностите на учениците и доброто им представяне в конкурси, състезания и олимпиади; •засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците; •повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти; •реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност; •разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците със СОП и успешното им социализиране;	•нисък стандарт за 1 ученик, който в рамките на една учебна година не се актуализира в съответствие с реалната пазарна икономика; •ниска заинтересованост на родителите; •ниска мотивация от страна на учениците за учене и развитие; •липса на мотивация сред учители, които не успяват бързо да се адаптират към новите реалности, и сред учащите, които още не осъзнават образованието като ценност; •недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка и професионална квалификация; •все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист

	за неговата интеграция и специална подготовка;
ВЪЗМОЖНОСТИ	**ТРУДНОСТИ**
•създаване на привлекателна учебна среда, която се изразява в оборудвани компютърни кабинети с интернет достъп, учебни кабинети по отделните учебни дисциплини, физкултурни салони, осъвременени библиотеки, ученически столове; •осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното обучение, общото, профилираното и професионалното образование; •осигуряване на разнообразие от съвременни учебно-технически средства за реализиране на образователно-възпитателния процес.	•тенденция към депопулация; •предпочитания за мигриране в по-големи икономически центрове в страната и в чужбина; •намаляване на броя на учениците; •извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование; •недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло; •недостатъчно средства за осъвременяване на всички институции в СПУО; •липса на средства за закупуване и обновяване на вече остарели такива.

Обобщение и изводи от анализа

След изложената информация за състоянието на предучилищното и училищно образование на територията на община Братя Даскалови и взаимодействието между ключовите фактори в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие, се направи оценка, идентифицираха се нужди и се изведоха следните изводи:

• поради влошената демографска картина и наличието на групи/паралелки с минимален и под минималния брой деца/ученици се налага извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование в общината;
• поетапно да се намалява броят на слетите паралелки с цел подобряване на образователния процес;
• да продължи осъществяването на целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;
• с цел да се отговори на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование за личностно развитие на децата и учениците, да се осигурят условия, както и екипи от висококвалифицирани специалисти: педагози, психолози, ресурсни учители, логопеди, които ще направят оценка и ще осъществят допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация;
• създаване / при необходимост/ на подходяща подкрепяща среда за деца със СОП повсеместно - достъпна архитектурна, обща и специализирана среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
• да се приложат различните форми на обучение, заложени в новия ЗПУО, с цел да се отговори на потребностите и да се даде достъп до образование, както и да се предотврати преждевременно отпадане и ранно напускане на училище;
• повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти;
• създаване на условия за сътрудничество между всички участници в образователния процес – учебни заведения, органи на местното самоуправление и Регионалното управление на образование, семействата и общността;
• облекчаване условията за създаване на обединени училища, особено в малките населени места със засилено ромско присъствие, с цел – задържане децата в населените места и възможност за придобиване степен на професионално образование.
• стимулиране на развитието на образователния процес с цел подобряване на знанията, уменията и възможностите на децата и учениците;
• включване на учениците в групи за допълнителна подготовка;
• разширяване на извънкласните занимания съгласно интересите на учениците и внедряване на добри европейски практики в тази сфера;
• да се разработят съвременни програми за избираеми и факултативни форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците;
• да се обогати книжното богатство на библиотеките, за да станат любимо място за отдих и творчество;
• разработване и актуализиране на законови и подзаконови нормативни документи.

Заключение

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците трябва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Тя трябва да се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик и чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за равноправен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.

Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен психоклимат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност.

Грижата и вниманието за нашите деца е най-важната мисия в живота ни! Перифразирайки думите на канадския писател и психолог Джон Кехоу, ще заключим, че детският мозък прилича на градина, за която възрастният може да се грижи, а може и да я занемари. Той е градинарят и може да развие градината или да я остави да запустее. Един ден обаче на него ще му се наложи да яде плодовете или на труда си, или на собственото си бездействие.